

ARUANNE

Kütuseelementide ja Vesiniku Valdonna Ühisettevõtte eelarveaasta 2016 raamatupidamise aastaaruande kohta koos ühisettevõtte vastusega

(2017/C 426/06)

SISUKORD

	<i>Punkt</i>	<i>Lk</i>
SISSEJUHATUS	1-12	43
Ühisettevõtte FCH asutamine	1-2	43
Juhtimine	3-6	43
Eesmärgid	7	43
Ressursid	8-12	43
ARVAMUS	13-25	44
Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta	14	44
Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta	15	44
Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta	16	44
Juhtkonna ja majandusüksuse valitsemise eest vastutavate isikute kohustused	17-19	44
Audiitori kohustused raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel	20-24	45
EELARVE HALDAMINE JA FINANTSJUHTIMINE	26-33	45
2016. aasta eelarve täitmine	26	45
Mitmeaastane eelarve täitmine seitsmenda raamprogrammi raames	27-29	45
Mitmeaastane eelarve täitmine „Horisont 2020“ raames	30-33	46
SISEKONTROLLIMEHCHANISMID	34	46
Sisekontrolliraamistik	34	46
LISA. EELMISTE AASTATE KOMMENTAARIDE PÕHJAL VÕETUD MEETMED		47

SISSEJUHATUS

Ühissetevõtte FCH asutamine

1. Brüsselis asuv Kütuseelementide ja Vesiniku Valdkonna Ühissetevõtte (edaspidi „FCH ühissetevõtte“) kütuseelementide ja vesiniku ühise tehnoloogiaalgatuse rakendamiseks asutati mais 2008 ajavahemikuks kuni 31. detsember 2017 ning see alustas iseseisvalt tööd 15. novembril 2010⁽¹⁾. Mais 2014 pikendas nõukogu ühissetevõtte tegutsemisaega kuni 31. detsembrini 2024⁽²⁾.

2. FCH ühissetevõtte on kütuseelementide ja vesiniku valdkonnas teadustegevuse ja innovatsiooni alal tegutsev avaliku ja erasektori partnerlus. Ühissetevõtte liikmeteks on Euroopa Liit (keda esindab Euroopa Komisjon), tööstusrühmitus (Hydrogen Europe) ja teadusrühmitus (New European Research Grouping on Fuel Cells and Hydrogen (N.ERGHY)).

Juhtimine

3. FCH ühissetevõtte juhtimisstruktuur hõlmab juhatust, tegevdirektorit, teaduskomiteed, FCH riikide esindajate rühma ja sidusrühmade üldkogu.

4. Juhatusse kuulub kümme liiget, kuus neist on tööstusrühmituse esindajad, kolm on komisjonist ja üks teadusrühmitusest. Juhatuse kannab üldist vastutust ühissetevõtte strateegilise suuna ja tegevuse eest ning teeb tegevuse elluviimise üle järelevalvet. Tegevdirektor vastutab ühissetevõtte igapäevase juhtimise eest.

5. Teaduskomitee koosneb maksimaalselt üheksast liikmest, kes esindavad tasakaalustatult teaduse, tööstuse ja reguleerivate asutuste eksperte. Komitee annab nõu aasta töökavades käsitletavate teaduslike prioriteetide ning iga-aastases tegevusaruandes kirjeldatud teaduslike saavutuste kohta.

6. FCH ühissetevõtte riikide esindajate rühmas osaleb üks esindaja igast liikmesriigist ja igast raamprogrammiga „Horisont 2020“ liitunud riigist. Rühm esitab arvamuse ühissetevõtte strateegilise suuna ja „Horisont 2020“ eesmärkide saavutamise kohta. Sidusrühmade üldkogu on iga-aastane üritus, kus FCH ühissetevõtte sidusrühmad arutavad FCH tegevust ja võivad esitada kommentaare.

Eesmärgid

7. FCH ühissetevõtte eesmärk on näidata 2020. aastaks, et kütuseelementide- ja vesinikutehnoloogiad on Euroopa tulevaste energeetika- ja transpordisüsteemide üks tugisambaid. Ühissetevõtte eesmärk on aidata kaasa tugeva, jätkusuutliku ja globaalselt konkurentsivõimelise kütuseelementide ja vesiniku sektori arendamisele Euroopa Liidus.

Ressursid

8. FCH ühissetevõtte esimesele etapile eraldatud ELi toetuse maksimaalne suurus on 470 miljonit eurot, mis makstakse teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi eelarvest⁽³⁾. Teiste liikmete toetus peab olema vähemalt võrdne ELi toetusega.

9. FCH ühissetevõtte teise etapi tegevusse „Horisont 2020“ kaudu antav maksimaalne ELi toetus on 665 miljonit eurot. Sellest summast võib maksimaalselt 570 miljonit eurot kasutada osamakseks, mis vastab tööstus- ja teadusrühmituste minimaalsele osamaksele (380 miljonit eurot), ning kuni 95 miljonit eurot osamakseks, mis vastab liikmete minimaalsele osamaksele lisaks makstavale täiendavale osamaksele⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Nõukogu 30. mai 2008. aasta määrus (EÜ) nr 521/2008, millega asutatakse Kütuseelementide ja Vesiniku Valdkonna Ühissetevõtte (ELT L 153, 12.6.2008, lk 1), ning mida on muudetud nõukogu 14. novembri 2011. aasta määrusega (EL) nr 1183/2011 (ELT L 302, 19.11.2011, lk 3).

⁽²⁾ Nõukogu 6. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 559/2014 kütuseelementide ja vesiniku valdkonna teise ühissetevõtte asutamise kohta (ELT L 169, 7.6.2014, lk 108).

⁽³⁾ Määruse (EÜ) nr 521/2008 artikli 5 lõige 1.

⁽⁴⁾ Määruse (EL) nr 559/2014 artikli 3 lõige 1.

10. Ühisettevõtte muud liikmed peavad eraldama vahendeid „Horisont 2020“ raames FCH ühisettevõtte poolt rahastatavatele projektidele vähemalt 380 miljoni euro ulatuses, ⁽⁵⁾ sh vähemalt 285 miljoni euro suurusest mitterahalisest toetusest ühisettevõtte täiendavale tegevusele ⁽⁶⁾.

11. FCH ühisettevõtte halduskulud ei tohi ületada 38 miljonit eurot ning need tuleb katta rahalise osalusega, mis jagatakse igal aastal võrdselt liidu ning tööstus- ja teadusrühmituste liikmete vahel ⁽⁷⁾.

12. FCH ühisettevõtte 2016. aasta maksete eelarve oli 98,3 miljonit eurot (2015. aastal 95,1 miljonit eurot). 31. detsembri 2016. aasta seisuga oli ühisettevõttel 26 töötajat (2015. aastal 26) ⁽⁸⁾.

ARVAMUS

13. Kontrollikoda auditeeris:

- a) ühisettevõtte raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest ⁽⁹⁾ ja eelarve täitmise aruannetest ⁽¹⁰⁾ 31. detsembril 2016. aastal lõppenud eelarveaasta kohta,
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287 sätestatud nõuetele.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

14. Kontrollikoja hinnangul annab ühisettevõtte raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2016 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides õiglase pildi ühisettevõtte finantsolukorrast 31. detsembri 2016. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

15. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2016 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

16. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2016 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Juhtkonna ja majandusüksuse valitsemise eest vastutavate isikute kohustused

17. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 310–325 ja ühisettevõtte finantsmäärusele vastutab juhtkond rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandardite kohase raamatupidamise aastaaruande koostamise ja esitamise ning raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest. Juhtkonna kohustused hõlmavad finantsaruannete koostamiseks ja esitamiseks vajalike sisekontrollimehhanismide kavandamist, rakendamist ja käigushoidmist nii, et neis ei esineks pettusest või vigadest tingitud olulist väärkajastamist. Juhtkond vastutab ka selle eest, et finantsaruannetes kajastatud tegevus, finantstehingud ja teave oleks kooskõlas vastavate õigusaktidega. Ühisettevõtte juhtkonnal on lõplik vastutus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest.

⁽⁵⁾ Määruse (EL) nr 559/2014 artikli 4 lõige 1.

⁽⁶⁾ Vastavalt määruse (EL) nr 559/2014 artikli 4 lõike 2 punktidele b on täiendavad tegevused mitterahaline toetus väljaspool ühisettevõtte tööprogrammi ja eelarvet tehtavatele tegevustele, mis aitavad kaasa FCH ühisettevõtte eesmärkide saavutamisele. Sama määruse artikli 4 lõike 4 kohaselt peab täiendavate tegevuste kulud tõendama sõltumatu välisaudiitor ning neid kulusid ei auditeeri ühisettevõtte, kontrollikoda ega ükski ELi asutus.

⁽⁷⁾ Ühisettevõtte FCH2 põhikirja (määruse (EL) nr 559/2014 lisa) artikli 13 lõige 2.

⁽⁸⁾ Täiendav teave ühisettevõtte ja selle tegevuse kohta on kättesaadav ühisettevõtte veebisaidil <http://www.fch.europa.eu>.

⁽⁹⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽¹⁰⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

18. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkonna ülesanne hinnata ühissetevõtte vastavust tegevuse jätkuvuse põhimõttele, avaldades tegevuse jätkuvusega seotud küsimused, kui see on asjakohane, ja lähtudes raamatupidamises tegevuse jätkuvuse põhimõttest.

19. Isikud, kelle ülesandeks on majandusüksuse valitsemine, vastutavad majandusüksuse finantsaruandluse üle järelevalve tegemise eest.

Audiitori kohustused raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel

20. Kontrollikoja eesmärk on saada piisav kindlus selle kohta, et ühissetevõtte raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi ning selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed, ning esitada oma auditi põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule või muudele asjaomastele eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavatele institutsioonidele kinnitav avaldus, mis kinnitab raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsust ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust. Piisav kindlus on väga suurt tõenäosust tähistav kindlus, kuid see ei taga, et oluline väärkajastamine või nõuete mittejärgimine auditi käigus alati avastatakse. Need võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majandusotsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

21. Auditi käigus viiakse läbi protseduure auditi tõendusmaterjali kogumiseks aruandes esitatud summade ja andmete ning aruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Audiitor valib protseduurid, tuginedes oma hinnangule, sh hinnates aruandes pettusest või vigadest põhjustatud olulise väärkajastamise ja selle aluseks olevate tehingute Euroopa Liidu õigusraamistiku olulise nõuetele mittevastavuse riski. Asjakohaste auditiprotseduuride kavandamiseks (kuid mitte arvamuse esitamiseks sisekontrollimehhanismide tulemuslikkuse kohta) võtab audiitor riskihinnangu tegemisel arvesse aruande koostamiseks ja õiglaseks esitamiseks ning selle alustehingute seaduslikkuse ja korrektsuse tagamiseks rakendatud sisekontrollimehhanisme. Auditi käigus hinnatakse ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ja juhtkonna koostatud arvestushinnangute põhjendatust, samuti aruande üldist esituslaadi.

22. Tulude puhul kontrollib kontrollikoda komisjonilt saadud toetust ning hindab ühissetevõtte tasude ja muude tulude kogumise korda.

23. Kulude puhul auditeerib kontrollikoda maksetehinguid, kui kulud on kantud, kirjendatud ja heaks kiidetud. Kõiki makseliike (sealhulgas vara soetamiseks tehtud makseid), välja arvatud ettemaksed, auditeeritakse nende tegemise seisuga. Ettemakseid auditeeritakse siis, kui vahendite saaja on nende korrakohast kasutamist tõendanud ning ühissetevõtte on need kas samal aastal või hiljem tasaarvestuse tegemisega heaks kiitnud.

24. Käesoleva aruande ja arvamuse koostamisel võttis kontrollikoda arvesse sõltumatu välisaudiitori audititööd, mis hõlmas ühissetevõtte raamatupidamise aastaaruande kontrollimist vastavalt ELi finantsmääruse artikli 208 lõikes 4⁽¹¹⁾ sätestatud nõuetele.

25. Järgnevad kommentaarid ei sea kontrollikoja arvamusi kahtluse alla.

EELARVE HALDAMINE JA FINANTSJUHTIMINE

2016. aasta eelarve täitmine

26. Koos varasemate aastate kasutamata maksete assigneeringutega (17,2 miljonit eurot) sisaldas seitsmenda raamprogrammi ja „Horisont 2020“ programmi elluviimiseks ette nähtud lõplik 2016. aasta eelarve 127,8 miljoni euro väärtuses kulukohustuste assigneeringuid ja 115,5 miljoni euro väärtuses maksete assigneeringuid. Kulukohustuste ja maksete assigneeringute madalamad kasutusmäärad olid vastavalt 77,7% ja 83,9%. Assigneeringute alakasutus oli peamiselt põhjustatud asjaolust, et pärast 2016. aasta projektikonkursi taotluste hindamist kirjutati alla prognoositust vähem toetuslepinguid.

Mitmeaastane eelarve täitmine seitsmenda raamprogrammi raames

27. FCH ühissetevõttele seitsmenda raamprogrammi raames eraldatud 470 miljonist eurost oli ühissetevõtte 2016. aasta lõpuks võtnud kulukohustusi summas 464,4 miljonit eurot ja teinud makseid summas 372 miljonit eurot. Ühissetevõtte seitsmenda raamprogrammi käimasolevate projektide maksekava kohaselt kasutatakse põhitegevusega seotud täitmata kulukohustused (summas 75,3 miljonit eurot (17%)) ära 2019. aasta lõpuks.

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

28. Tööstus- ja teadusrühmituste liikmetelt FCH ühisettevõtte tegevuskulude katteks ette nähtud 470 miljoni euro suurusest rahalisest ja mitterahalisest toetusest oli ühisettevõtte juhatus 2016. aasta lõpuks kiitnud heaks toetuseid summas 299 miljonit eurot. FCH ühisettevõttele oli 2016. aasta lõpuks üle kantud 40,6 miljonit eurot täiendava mitterahalise toetusena põhitegevusele.

29. Sellest tulenevalt oli 2016. aasta lõpus ühisettevõtte tööstus- ja teadusrühmituste liikmete poolt ühisettevõttele eraldatud toetuse kogusumma 339,6 miljonit eurot ning ELi (komisjoni) rahaline toetus 383,7 miljonit eurot.

Mitmeaastane eelarve täitmine „Horisont 2020“ raames

30. FCH ühisettevõttele „Horisont 2020“ raames eraldatud 665 miljonist eurost oli ühisettevõtte 2016. aasta lõpuks esimeste projektide elluviimiseks kulukohustustega sidunud 288,1 miljonit eurot (43 %) ja makseid teinud summas 77,4 miljonit eurot.

31. Tööstus- ja teadusrühmituste liikmetelt oli 2016. aasta lõpuks tegevuskulude katteks laekunud mitterahalist toetust summas 4,9 miljonit eurot, ning ühisettevõtte juhatus oli heaks kiitnud rahalise toetuse summas 1,2 miljonit eurot halduskulude katteks.

32. Ühisettevõtte täiendava tegevuse jaoks ette nähtud muude liikmete vähemalt 285 miljoni euro suurusest mitterahalisest toetusest oli 2016. aasta lõpuks deklareeritud ja kinnitatud juba 188,6 miljonit eurot (66 %).

33. Sellest tulenevalt oli 2016. aasta lõpus tööstus- ja teadusrühmituste liikmete osaluse kogusumma 194,7 miljonit eurot ning ELi sularahamaksete summa 79,5 miljonit eurot. Erinevuse põhjuseks on teiste liikmete suurem osalus ühisettevõtte täiendavates tegevustes.

SISEKONTROLLIMEHCHANISMID

Sisekontrolliraamistik

34. Ühisettevõtte on loonud finants- ja tegevusalaste dokumentide kontrollil põhinevad eelkontrollimenetlused ja teeb järelauditeid seitsmenda raamprogrammi alusel tehtud maksenõuete kohta. Nimetatud kontrollid on peamised raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute, sh ühisettevõttele muude liikmete poolt tehtavate rahaliste ja mitterahaliste toetuste seaduslikkuse ja korrektsuse hindamise vahendid. Ühisettevõtte 2016. aasta tegevusaruandes järelaudite kohta esitatud allesjäänud veamäär oli 1,24 %⁽¹²⁾.

IV auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Baudilio TOMÉ MUGURUZA, võttis käesoleva aruande vastu 19. septembri 2017. aasta koosolekul Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel

president

Klaus-Heiner LEHNE

⁽¹²⁾ FCH ühisettevõtte aasta tegevusaruanne, lk 54.

LISA

Eelmiste aastate kommentaaride põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja kommentaar	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
	<i>Komisjoni siseauditi talitus</i>	
2015	Siseauditi talituse audit FCH 2 ühissetevõttes kasutatava „Horisont 2020“ toetustaotluste hindamis- ja valikumenetluse kohta valmis 2015. aasta novembris. Siseauditi talitus soovitas ühissetevõttel parandada taotluste teemade valiku selgust ja läbipaistvust. FCH 2 ühissetevõtte võtab täiustatud menetlused kasutusele 2016. aastal (järgmiseks, 2017. aasta projektikonkursiks).	Lõpetatud
	<i>Huvide konfliktid</i>	
2015	2015. aasta juulis väljastas komisjon ühissetevõtetele suunised huvide konfliktide kohta, sealhulgas ühtse huvide konflikti puudumise deklaratsiooni, mille ühissetevõtte peab oma menetlustesse kaasama.	Pooleli

ÜHISETTEVÕTTE VASTUS

Ühisettevõtte on kontrollikoja aruande teadmiseks võtnud.
